

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 14CoCsp/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8420201850
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8420201850.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Majerníka a členov senátu JUDr. Viery Zolákovej a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobcu: S. A., D.. XX.XX.XXXX, N. B. XXX/XX, XXX XX O. Z., proti žalovaným: 1/ Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653, právne zastúpený Mária Grochová a partneri s.r.o., so sídlom Bočná 10, 040 01 Košice - mestská časť Staré Mesto, IČO: 36 863 017, 2/ DRAŽOBNÍK s.r.o., Hviezdoslavova 6, 040 01 Košice, IČO: 36 764 281, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaných v 1/ a 2/ rade proti uzneseniu Okresného súdu Kežmarok č.k. 5Csp/64/2020-26 zo dňa 16. novembra 2020, takto jednohlasne

rozhodol:

I. Potvrdzuje uznesenie vo vzťahu k žalovanému v 1. rade, ktorým súd prvej inštancie žalovanému v 1. rade uložil povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva zriadeného na zabezpečenie pohľadávky zo Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.01.2015 formou dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu, nachádzajúcich sa v okrese Kežmarok, obec O. Z., katastrálne územie O. Z., vedených v LV č. XXX, a to rodinného domu súp. č. XXX stojaceho na parcele registra „C“ č. 432/4, a pozemkov parciel registra „C“ č. 432/4 - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 64 m² a č. 432/7 - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 163 m², a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedeného na Okresnom súde Kežmarok pod sp.zn. 5Csp/64/2020.

II. Mení uznesenie vo vzťahu k žalovanému v 2. rade tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k žalovanému v 2. rade zamietá.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Kežmarok (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením rozhodol, cit.:

„Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým žalovanému v 1.rade u k l a d á povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva zriadeného na zabezpečenie pohľadávky zo Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.01.2015 formou dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu nachádzajúcich sa v okrese Kežmarok, obec O. Z., Katastrálne územie O. Z., a to rodinného domu súp. č. XXX stojacemu na parcele registra „C“ č. 432/4, a pozemkov parciel registra „C“ č. 432/4 - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 64 m² a č. 432/7 - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 163 m² a žalovanému v 2. rade u k l a d á povinnosť zdržať sa vykonania dobrovoľnej dražby, a to nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu nachádzajúcich sa v okrese Kežmarok, obec O. Z., Katastrálne územie O.Ý. Z., a to rodinného domu súp. č. 194 stojacemu na parcele registra „C“ č. 432/4, a pozemkov parciel registra „C“ č. 432/4 - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 64 m² a č. 432/7 - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 163 m², a to až do právoplatného skončenie konania vo veci samej vedenej na Okresnom súde Kežmarok pod sp.zn. 5Csp/64/2020.“

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou zo dňa 22.10.2020 domáhal určenia neplatnosti zmluvy o úvere a neplatnosti právnych úkonov, pričom súčasne s podanou žalobou podal aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým požiadal, aby súd do právoplatného skončenia konania vo veci samej uložil žalovanému v 1. rade povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva zriadeného na zabezpečenie pohľadávky zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 26.1.2015 formou dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti v jeho vlastníctve. Súd prvej inštancie si z konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp.zn. 4Csp/28/2020 pripojil listiny, a to zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX, záložnú zmluvu k nehnuteľnostiam, výpis z LV č. XXX a potvrdenie obce O. Z. o prihlásení k pobytu. Z oznámenia o dražbe, mal súd za preukázané, že dražba nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu, v ktorej má žalobca evidovaný trvalý pobyt sa mala uskutočniť dňa 16.12.2020 o 12:30 hod. a dražobníkom je spoločnosť DRAŽOBNÍK s.r.o., pričom sa jedná o prvé kolo dražby. Na základe uvedených skutočností mal súd za osvedčený naliehavý právny záujem žalobcu na nariadení neodkladného opatrenia, nakoľko žalobcovi v súvislosti s výkonom záložného práva, a to predajom rodinného domu, hrozia existenčné problémy, pričom platnosť zmluvy o úvere je spochybnená, ako aj platnosť mimoriadneho zosplatnenia úveru. V danom prípade je podľa vysloveného záveru súdu prvej inštancie odôvodnená potreba dočasne upraviť pomery, nakoľko realizáciou záložného práva by mohol nastať protiprávny stav, ktorý by sa nedal zvrátiť. Súd prvej inštancie mal za to, že je nevyhnutné poskytnúť žalobcovi ochranu jeho vlastníckeho práva, a to do právoplatného rozhodnutia súdu, kde bude posúdená aj otázka platnosti uzatvorenej zmluvy o splátkovom úvere, otázka platnosti právneho úkonu - Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru a otázka platnosti právneho úkonu - Oznámenie o dražbe.

3. V zákonom stanovenej lehote podal voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie odvolanie žalovaný v 2. rade namietajúc, že žalovaný v 2. rade je v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách (ďalej len ZDD) len osobou, ktorá organizuje dražbu, a teda nie je oprávnený na výkon záložného práva. Žalovaný v 2. rade vo vlastnom mene nevykonáva záložné právo, ale svoje právo v procese dobrovoľnej dražby odvodzuje od práva záložného veriteľa vykonávať záložné právo týmto spôsobom. Uvedený záver má podľa názoru žalovaného v 2. rade vyplývať aj z ustanovenia § 19 ods. 1 písm. b) ZDD. Dražobník nie je v právnom vzťahu s vlastníkom zálohu, ale len s navrhovateľom dražby a nie je zmluvnou stranou zmluvy o splátkovom úvere, a teda nie je nositeľom žiadnych subjektívnych práv alebo povinností vyplývajúcich zo zmluvných vzťahov, ktoré majú byť predmetom konania. Z ustanovenia § 151j Občianskeho zákonníka je zrejmé, že jediným subjektom, ktorý môže začať výkon záložného práva a rozhodovať o ňom je záložný veriteľ, pričom žalovaný v 2. rade záložným veriteľom nie je. Nerozlučné spoločenstvo žalovaného v 1. a 2. rade sa vyžaduje iba v konaní o neplatnosť dražby, čo vyplýva z § 21 ods. 4 ZDD a nie v konaní o neplatnosť úverovej zmluvy. Vzhľadom na uvedené žalovaný v 2. rade nemá pasívnu vecnú legitimáciu. Žalovaný v 2. rade poukázal na to, že žalobca v prípade, ak sa domnieva, že výkon dobrovoľnej dražby je v rozpore so zákonom, mal sa domáhať žalobou o určenie neplatnosti dražby ochrany svojho práva. Taktiež poukázal na ustanovenia § 7 ods. 2 a § 24 ods. 5 ZDD, v zmysle ktorých má žalobca oprávnenie vzniesť námietky majúce vplyv na priebeh a platnosť dražby. Poukazujúc na možnosti žalobcu podľa ZDD mal žalovaný v 2. rade za to, že nie je daná nevyhnutnosť a potreba neodkladnej úpravy pomerov medzi stranami. Žalovaný v 2. rade považoval nariadenie neodkladného opatrenia za absolútne neodôvodnený a nevyvážený zásah do práv žalovaného v 1. rade. Záverom uviedol, že pre platnosť záložnej zmluvy sa nevyžaduje proporčnosť medzi výškou istiny a hodnotou zálohu a je len vecou záložného dlžníka, či svoju vec založí alebo nie, pričom jej skutočnú hodnotu si má zistiť záložný dlžník a na základe toho zvážiť, či k zriadeniu záložného práva dá súhlas. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

4. V zákonom stanovenej lehote podal voči napadnutému uzneseniu odvolanie aj žalovaný v 1. rade namietajúc nesplnenie procesných podmienok, nesprávny procesný postup, ktorým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, existenciu inej vady, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci. Primárnou námietkou voči nariadenému neodkladnému opatreniu bola existencia prekážky rei iudicatae. Poukázal na stanovisko uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3/2011 pod č. 25, z ktorého je zrejmé, že pokiaľ nedôjde k zmene skutkových okolností, tvorí právoplatné uznesenie, ktorým súd zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia prekážku právoplatne rozsúdenej veci. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že žalobca už návrhom podaným dňa 31.7.2020 sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by uložil banke povinnosť zdržať sa výkonu zákonného práva na zabezpečenie pohľadávky zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 26.1.2015 formou

dobrovoľnej dražby nehnuteľností nachádzajúcich sa v okrese G., obci O. Z., k.ú. O. Z., a to rodinného domu súp. č. XXX stojace na parcele registra C č. 432/4 a pozemkov parciel registra C č. 432/4, zastavané plochy a nádvorie o výmere 64 m² a C č. 432/7, zastavané plochy a nádvorie o výmere 163 m². Uvedené konanie bolo vedené pod sp.zn. 4Csp/28/2020 a návrh žalobcu bol zamietnutý. Žalovaný v 1/ rade uviedol, že od zamietnutia návrhu žalobcu nedošlo k zmene skutkových okolností, preto sa jedná o prekážku právoplatne rozsúdenej veci a konanie je zaťažené neodstrániteľným nedostatkom procesnej podmienky. Porušenie práva na spravodlivý proces žalovaný v 1/ rade videl v tom, že mu súd neumožnil vyjadriť sa k návrhu žalobcu na vydanie neodkladného opatrenia, čím porušil zásadu rovnosti strán. Žalovaný taktiež namietal, že spolu s uznesením o nariadení neodkladného opatrenia mu nebol doručený návrh žalobcu na jeho nariadenie, čím došlo k porušeniu § 331 ods. 1 prvá veta CSP, v dôsledku čoho mu bolo odňaté právo na účinnú realizáciu prostriedkov procesnej obrany i polemiky s vyslovenými argumentmi o údajnej dôvodnosti návrhu. Keďže uplatnenie odvolacích dôvodov a dôkazov na ich preukázanie je podľa CSP striktne ohraničené, náprava práva žalovaného v 1. rade na spravodlivý proces môže spočívať iba v kasácii napadnutého uznesenia. Na základe uvedených skutočností navrhol zrušiť rozhodnutie súdu prvej inštancie a zastaviť konanie o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia.

5. Žalovaný v 2.rade na výzvu súdu, aby sa vyjadril k odvolaniu žalovaného v 1.rade uviedol, že sa s ním v celom rozsahu stotožňuje.

6. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného v 1.rade uviedol, že s námietkou rei iudicata sa nestotožňuje, nakoľko doposiaľ nebolo vo veci právoplatne rozhodnuté. Zároveň uviedol, že podľa jeho názoru došlo aj k zmene skutkových okolností, keďže návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vedený v konaní pod sp.zn. 4Csp/28/2020 bol zamietnutý z dôvodu, že žalobca nepreukázal existenciu hrozby, keďže v návrhu síce označil ako dôkazy Oznámenie o dražbe a Oznámenie o začatí realizácie záložného práva, avšak tieto súdu nepredložil a napriek navrhovateľom tvrdenému termínu dražby 2.9.2020 nebolo v Notárskom centrálnom registri dražieb, v Obchodnom vestníku a ani na liste vlastníctva vyznačená žiadna poznámka o konaní dražby, resp. o hrozbe jej vykonania, preto súd prvej inštancie ustálil, že navrhovateľ neosvedčil existenciu konkrétneho nároku, ktorému má byť neodkladným opatrením poskytnutá ochrana. Taktiež rozdiel v skutkových okolnostiach spočíval aj v tom, že v konaní pod sp.zn. 4Csp/28/2020 žalobca nepodal žalobu vo veci samej, pričom v predmetnom konaní sa domáha vyslovenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj ďalších právnych úkonov. V predmetnom podaní taktiež poukázal na to, že zo strany zamestnancov žalovaného v 1.rade mu bolo znemožnené splácanie jeho dlhov tým, že mu uviedli, že dlh už nemožno splácať a dôjde k dražbe domu, pričom po porade s právnikom zistil, že svoj dlh môže naďalej uhrádzať. Na základe uvedeného navrhol napadnuté uznesenie potvrdiť.

7. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného v 1. rade nie je dôvodné, ale odvolaniu žalovaného v 2. rade je možné vyhovieť.

8. Odvolací súd považuje za potrebné najskôr poukázať na charakter navrhovaného neodkladného opatrenia v predmetnom konaní, ktorým sa žiada poskytnutie dočasnej ochrany práv žalobcu na jeho obydľie a to do právoplatného skončenia konania o neplatnosti zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.1.2015 a neplatnosti právnych úkonov, ktorými sú Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 4.7.2019 a Oznámenie o dražbe.

9. Z charakteru neodkladného opatrenia je zrejmé, že cieľom jeho nariadenia je zväčša dočasne upraviť pomery strán sporu, a to za predpokladu, že navrhovateľ osvedčí naliehavosť potreby takéhoto postupu, teda osvedčí danosť práva a zároveň jeho ohrozenie, pričom však nedochádza k prejudikovaniu práv a povinností strán sporu, keďže k tomuto dochádza až konečným rozhodnutím vo veci samej, kedy sa poskytuje definitívna ochrana právam dotknutých subjektov. Nariadením neodkladného opatrenia súd poskytuje iba dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje zhoršovaniu postavenia navrhovateľa neodkladného opatrenia a to aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť, nie sú celkom nepochybné. Z uvedeného vyplýva, že pred nariadením neodkladného opatrenia súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré

sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia, a taktiež pri ich zisťovaní nemusí byť dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Je však potrebné osvedčiť aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana. Jedným z predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia je existencia právneho záujmu na neodkladnom opatrení, navrhovateľ musí v návrhu osvedčiť potrebnosť navrhovaného neodkladného opatrenia, pričom ide predovšetkým o osvedčenie toho, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v základnom alebo exekučnom konaní.

10. V prejednávanom prípade súd nariadil neodkladným opatrením žalovanému v 1. rade povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva zriadeného na zabezpečenie pohľadávky zo zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 26.1.2015 formou dobrovoľnej dražby nehnuteľností vo vlastníctve žalobcu nachádzajúcich sa v okrese Kežmarok, obec O. Z., Katastrálne územie O. Z., a to rodinného domu súp. č. XXX stojaceho na parcele registra „C“ č. 432/4, a pozemkov parciel registra „C“ č. 432/4 - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 64 m² a č. 432/7 - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 163 m² a žalovanému v 2. rade uložil povinnosť zdržať sa vykonania dobrovoľnej dražby tých istých nehnuteľností až do skončenia konania o určenie neplatnosti zmluvy o úvere a určenie neplatnosti právnych úkonov, t.j. Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 4.7.2019 a Oznámenia o dražbe, nakoľko mal za osvedčenú naliehavosť poskytnutia dočasnej ochrany vlastníckeho práva navrhovateľa z dôvodu, že existovalo podozrenie, že žalovaný v 1. rade za účelom uspokojenia svojej pohľadávky začne s výkonom záložného práva a žalovaný v 2. rade začne vykonávať dobrovoľnú dražbu, a to napriek tej skutočnosti, že žalobca spochybňuje platnosť samotnej zmluvy o splátkovom úvere, z ktorej úhrady pohľadávky sa žalovaný v 1. rade domáha vykonaním záložného práva na majetku žalobcu a zároveň žalobca spochybňuje aj platnosť úkonov žalovaného v 1. rade, ktoré majú vplyv na výšku vymáhanej pohľadávky.

11. Odvolací súd má z obsahu spisového materiálu osvedčené, že žalovaný v 1. rade začal výkon záložného práva v zmysle § 151j ods. 1 Občianskeho zákonníka, a to zaregistrovaním oznámenia o začatí výkonu záložného práva v katastri nehnuteľností predajom zálohu na dražbe. Poukazujúc na uvedené žalobca osvedčil dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana (vlastnícke právo žalobcu k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom dražby v ktorých má žalobca zriadené obydlie), a taktiež osvedčil potrebu bezodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu do právoplatného skončenia vo veci samej, keďže odopretím dočasnej ochrany uvedeným právam žalobcu by došlo k strate jeho vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam, v ktorých má obydlie, a to bez toho, aby súd preskúmal žalobcom spochybnenú platnosť zmluvy a mimoriadneho zosplatnenia pohľadávky, na základe ktorých dochádza k výkonu záložného práva.

12. Neodkladné opatrenie je za daného stavu jediným efektívnym prostriedkom ochrany pred pozbavením žalobcu - záložcu jeho vlastníckeho práva k zálohu. Inštitút neodkladného opatrenia má za svoj cieľ rýchlo a pružne riešiť situácie, kedy je potrebný okamžitý zásah súdu, pretože po určitom čase by mohlo dôjsť k ťažko napravitelnému stavu.

13. Výkon záložného práva na nehnuteľnostiach označených v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa nepochybne môže dotknúť obydlia žalobcu. Právo na rešpektovanie obydlia je upravené aj Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), a to článkom 8 Dohovoru, ktorý je pre Slovenskú republiku záväzný, a v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy SR má prednosť pred zákonom.

14. „Strata príbytku je najzávažnejšia forma zásahu do práva na rešpektovanie obydlia. Akákoľvek osoba ohrozená zásahom tohto rozsahu by mala mať principiálne príležitosť nechať posúdiť primeranosť opatrenia nezávislým súdom vo svetle relevantných zásad podľa čl. 8 Dohovoru, bez ohľadu na to, že podľa vnútroštátneho práva jej právo zdržiavať sa v príbytku skončilo“ (z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva McCann proti Spojenému kráľovstvu zo dňa 13.5.2008., st. č. 19009/04, bod 50.).

15. Uložením povinnosti žalovanému v 1. rade zdržať sa výkonu záložného práva nevznikne žalovanému nenapravitelná ujma (nie je vylúčené, aby svoje peňažné nároky uplatňoval inými spôsobmi - viď ďalej aj bod 24 dôvodov tohto rozhodnutia), naproti tomu, ak by súd návrh žalobcu zamietol, tomuto by reálne hrozila strata jeho obydlia bez toho, aby sa súd vysporiadal so žalobcom namietanou neplatnosťou právnych úkonov, na základe ktorých sa výkon záložného práva uskutočňuje. Napravenie tohto následku

a návrat do pôvodného stavu až po vykonaní dražby, by bol následne možný len podaním žaloby o neplatnosť dražby, čo by spôsobilo ďalšie trovy a výdavky. Týmto je daný a osvedčený naliehavý právny záujem a nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Nariadenie neodkladného opatrenia je jediný možný spôsob, ako sa môže žalobca brániť pred stratou jeho vlastníckeho práva k obydliu a to do doby, kým bude rozhodnuté o zákonnosti pohľadávky vymáhanej v dobrovoľnej dražbe.

16. Súdne konanie pred vykonaním dobrovoľnej dražby je akýmsi fakultatívnym filtrom vykonania dražby s cieľom garantovať aspoň minimálnu súdnu ochranu, čo podporil aj Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí č. PL ÚS 23/2014 zo dňa 24.9.2014, v ktorom vyslovil: „Nad rámec uvedeného ale ústavný súd pripomína, že sa už vyslovil, že podľa platnej právnej úpravy zákona o dobrovoľných dražbách je rozsah prostriedkov následnej nápravy proti výkonu záložného práva obmedzený v podstate len na žalobu o neplatnosť dobrovoľnej dražby a takáto následná prípadná obrana záložcu je podstatne sťažená (uznesenie ústavného súdu sp.zn. II. ÚS 261/2013 z 30.apríla 2013). Sťaženie následnej súdnej kontroly dobrovoľnej dražby by malo byť kompenzované dostatočnou preventívnou a priebežnou kontrolou dobrovoľnej dražby orgánom verejnej moci.“

17. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozsudok Súdneho dvora EÚ z 10. septembra 2014 vo veci C 34/13 Monika Kušionová proti SMART Capital, a.s.. Podľa článkov 60 až 67 tohto rozhodnutia, „Pokiaľ ide o účinnú a odrádzajúcu povahu, na jednej strane písomné pripomienky, ktoré Súdnemu dvoru predložila slovenská vláda, spresňujú, že v priebehu tohto konania o mimosúdnom výkone záložného práva môže príslušný vnútroštátny súd na základe § 74 ods. 1 a § 76 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku prijať predbežné opatrenia zakazujúce pokračovanie v uskutočnení tohto predaja. (61) Na druhej strane, ako bolo pripomenuté v bodoch 31 a 32 tohto rozsudku, je zjavné, že zákon č. 106/2014 Z. z. prijatý 1. apríla 2014, ktorý nadobudol účinnosť 1. júna 2014 a je uplatniteľný na všetky zmluvy o zriadení záložného práva platné od tohto dňa, zmenil procesné pravidlá uplatniteľné na zmluvnú podmienku, ako je podmienka dotknutá vo veci samej. Konkrétne § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách v platnom znení umožňuje súdu, aby v prípade spochybnenia platnosti podmienky záložnej zmluvy určil neplatnosť dražby, pričom toto rozhodnutie so spätnou účinnosťou stavia spotrebiteľa takmer do rovnakého postavenia v porovnaní s tým, ktoré mal pôvodne, a teda v prípade protiprávnosti dražby neobmedzuje náhradu jeho škody iba na finančnú kompenzáciu. (62) Pokiaľ ide o primeranú povahu sankcie, osobitnú pozornosť treba venovať okolnosti, že majetok dotknutý konaním o mimosúdnom výkone záložného práva, o ktorý ide vo veci samej, je nehnuteľnosť určená na bývanie spotrebiteľa a jeho rodiny. (63) Strata rodinného obydlija totiž môže vážne ohroziť nielen práva spotrebiteľa (rozsudok Aziz, EU:C:2013:164, bod 61), ale aj uviesť rodinu dotknutého spotrebiteľa do osobitne citlivej situácie (pozri v tomto zmysle uznesenie predsedu Súdneho dvora vo veci Sánchez Morcillo a Abril García, EU:C:2014:1388, bod 11). (64) V tejto súvislosti Európsky súd pre ľudské práva rozhodol, že strata bývania je jedným z najvážnejších zásahov do práva na rešpektovanie obydlija a každý, komu takýto vážny zásah hrozí, musí mať v podstate možnosť predložiť primeranosť takého opatrenia na súdne preskúmanie (pozri rozsudky ESLP McCann v. Spojené kráľovstvo, č. 19009/04, § 50, ESLP 2008, a Rousk v. Švédsko, č. 27183/04, § 137). (65) V práve Únie predstavuje právo na obydlie základné právo zaručené článkom 7 Charty, ktoré musí vnútroštátny súd zohľadniť pri vykonávaní smernice 93/13. (66) Konkrétne, pokiaľ ide o dôsledky, ktoré pre spotrebiteľa a jeho rodinu spôsobuje vystaňovanie z obydlija predstavujúceho ich hlavné bydlisko, Súdny dvor už zdôraznil dôležitosť toho, aby príslušný vnútroštátny súd disponoval predbežnými opatreniami umožňujúcimi prerušenie, prípadne zmarenie protiprávneho konania o výkone rozhodnutia týkajúceho sa nehnuteľnosti zaťaženej hypotékou v prípade, keď je prijatie takýchto opatrení potrebné na zabezpečenie efektivity ochrany zaručenej smernicou 93/13 (pozri v tomto zmysle rozsudok Aziz, EU:C:2013:164, bod 59). (67) V prejednávanej veci možnosť príslušného vnútroštátneho súdu prijať predbežné opatrenie, ako je uvedené v bode 60 tohto rozsudku, môže zjavne predstavovať primeraný a účinný prostriedok na zabránenie uplatňovaniu nekalých podmienok, čo musí overiť vnútroštátny súd.“

18. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vecne správne posúdil naplnenie podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúceho v uložení povinnosti žalovanému v 1.rade zdržať sa výkonu záložného práva, zriadeného na zabezpečenie pohľadávky zo zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.1.2015, formou dobrovoľnej dražby vo vzťahu k vyššie špecifikovaným nehnuteľnostiam vo vlastníctve žalobcu, a preto postupom podľa § 387 ods. 1 CSP v tejto časti napadnuté uznesenie potvrdil. Je však potrebné uviesť, že odvolací súd doplnil do výroku rozhodnutia súdu prvej inštancie údaj viažúci sa k listu vlastníctva, na ktorom sú

predmetné nehnuteľnosti vedené. Išlo o chybu v písaní, ktorá sa dá odstrániť aj upresnením uvedeným vo výroku rozhodnutia odvolacieho súdu.

19. Čo sa týka odvolacej námietky žalovaného v 1. rade, že v konaní neboli splnené procesné podmienky, keďže existovala neodstrániteľná procesná prekážka spočívajúca v prekážke právoplatne rozhodnutej veci, pre existenciu ktorej mal súd prvej inštancie konanie o návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia zastaviť, odvolací súd uvádza, že z rozhodnutia Okresného súdu Kežmarok sp.zn. 4Csp/28/2020 z 24.8.2020 vyplýva: „15. Z obsahu návrhu a ani z lustrácie vykonanej v registri súdnych spisov tunajšieho súdu nevyplýva, že by sporové strany v súčasnosti viedli akékoľvek súdne konanie v merite veci. Z obsahu návrhu možno vyvodiť, že navrhovateľ ako spotrebiteľ žiada súd, aby z úradnej povinnosti (ex offio) začal konanie v merite veci, v rámci ktorého podrobí v návrhu špecifikované zmluvy súdnej kontrole z hľadiska neprijateľnosti zmluvných podmienok. ... 30. V prejednávanej veci navrhovateľ síce osvedčil existenciu nebezpečenstva, že výkonom záložného práva formou dobrovoľnej dražby, ktorá sa má konať 02.09.2020, môže dôjsť k zásahu do jeho vlastníctva práva a práva na nedotknuteľnosť jeho obydľia, ale súčasne neosvedčil existenciu konkrétnych nárokov, ktorý majú byť neodkladným opatrením chránené. Preto súd návrh ako neopodstatnený zamietol.... 32. Doterajšia judikatúra únie vo viacerých prípadoch potvrdila, že nie je nadmerným sťažiením právnej ochrany spotrebiteľa, ak spotrebiteľ musí začatím konania najprv vytvoriť určité podmienky na to, aby príslušný súd mohol zmluvné podmienky preskúmať a že súd obvykle nemôže rozhodnúť bez dostatočnej iniciatívy spotrebiteľa. Posúdenie tohto, či zmluvná podmienka je nekalá, si totiž vyžaduje individuálne posúdenie všetkých relevantných okolností, a pokiaľ súd nemá všetky potrebné relevantné skutkové a právne okolnosti, nie je schopný a ani nemá povinnosť konať nezávisle od spotrebiteľa... 33. Preskúmanie neprijateľnosti zmluvných podmienok je otázkou, ktorá má byť riešená až v rámci konania vo veci samej. Navrhovateľ žiadny návrh na začatie konania v merite veci nepodal. Preskúmanie neprijateľnosti zmluvných podmienok je z hľadiska konania súdu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bezpredmetné (súd pre účely rozhodnutia o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nevykonáva žiadne dokazovanie v zmysle § 185 a nasl. Civilného sporového poriadku). Pre účely rozhodnutia o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia však súd musí mať možnosť otázku existencie neprijateľných zmluvných podmienok aspoň predbežne posúdiť, a to z pohľadu osvedčenia existencie nároku navrhovateľa, ktorému sa neodkladným opatrením má poskytnúť ochrana. V danom prípade súd nemal pre účely rozhodnutia o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pre nedostatok základných skutkových a právnych okolností možnosť posúdiť prípadnú neprijateľnosť zmluvných podmienok z hľadiska ich osvedčenia.“ Z uvedeného je jednoznačne vyplýva, že Okresný súd Kežmarok uznesením sp.zn. 4Csp/28/2020 z 24.8.2020 návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol z dôvodu, že navrhovateľ v uvedenom konaní neosvedčil existenciu nárokov, ktorým sa mala ochrana poskytnúť, a to z dôvodu, že tento síce osvedčil existenciu hrozby vykonania záložného práva dobrovoľnou dražbou, avšak samostatným konaním sa nedomáhal preskúmania neplatnosti samotnej zmluvy, z ktorej pohľadávka mala byť uhradená predajom zálohu na dobrovoľnej dražbe ani neplatnosti mimoriadneho zosplatnenia úveru, teda súd prvej inštancie nemohol posudzovať uvedené skutočnosti v konaní o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia bez procesnej aktivity samotného spotrebiteľa.

20. Ustanovenie § 329 ods. 3 CSP umožňuje nariadiť neodkladné opatrenie aj v prípade, ak bol už návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnutý, a to v prípade, ak dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie. V súvislosti s uvedeným je nevyhnutné konštatovať, že v prejednávanom prípade došlo k zmene relevantných skutkových okolností spočívajúcich práve v podaní samotnej žaloby o určenie neplatnosti zmluvy o splátkovom úvere a mimoriadneho zosplatnenia úveru, pričom žalobca odvodzuje ochranu svojho vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam tvoriacim obydlie práve od toho, že dražbou sa vymáha plnenie z neplatnej zmluvy a výška vymáhanej pohľadávky je určená na základe neplatného mimoriadneho zosplatnenia úveru. Vzhľadom na uvedené skutočnosti došlo k zmene skutkového stavu, keďže podaním žaloby vo veci samej žalobca spochybnil samotnú výšku vymáhanej pohľadávky prostredníctvom dražby, ako aj platnosť samotnej zmluvy o zriadení záložného práva, preto nemožno konštatovať, že sa jedná o naplnenie negatívnej procesnej podmienky spočívajúcej v existencii právoplatne rozhodnutej veci, keďže v dôsledku zmeny skutkového stavu nie je založená existencia tejto prekážky.

21. Čo sa týka námietky spočívajúcej v porušení práva na spravodlivý súdny proces, odvolací súd konštatuje, že zo strany súdu prvej inštancie došlo k nesprávnemu procesnému postupu, ak tento nedoručil žalovaným návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, avšak uvedené pochybenie

nebolo takej intenzity, aby bolo spôsobilé porušiť právo na spravodlivý súdny proces. V súvislosti s touto námietkou odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/342/2015, v ktorom najvyšší súd už riešil obdobnú situáciu, pričom dospel k záveru o nižšej intenzite porušenia procesných oprávnení účastníka, ktoré nemajú za následok odňatie možnosti konať pred súdom: „Nedoručenie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia spolu s uznesením odvolacieho súdu o nariadení predbežného opatrenia možno považovať za pochybenie súdu, avšak nesprávnosť tohto postupu nemôže z materiálneho hľadiska opodstatňovať záver o takom jeho procesne nesprávnom postupe, ktorý by svojimi procesnými dopadmi dosahoval intenzitu vady konania odnámajúcej odporcovi možnosť konať pred súdom, resp. ktorý by zakladal prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) OSP [§ 420 písm. f) CSP - pozn. autora]. II. Keďže predbežným opatrením sa určitý stav nastoľuje len dočasne a bez ujmy na konečnú, definitívnu ochranu, ktorá sa poskytuje až rozhodnutím súdu o veci samej, vyznačujú sa aj procesné nesprávnosti súdov, ku ktorým (prípadne) dochádza pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, nižšou intenzitou porušenia procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania, ktorá spravidla nemá za následok (až) odňatie možnosti pred súdom konať.“ Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť, že súd prvej inštancie do napadnutého uznesenia v bodoch 1 - 9 podrobne prevzal obsah samotného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, teda žalobcovi muselo byť zrejmé, čoho sa žalobca domáhal a na základe akých skutočností. Vzhľadom na uvedené neobstojí jeho námietka, že nemal možnosť sformulovať odvolacie námietky, nakoľko mu nebolo zrejmé, čo je obsahom samotného návrhu, keďže ako bolo uvedené súd prvej inštancie prevzal relevantné žalobcom tvrdené skutočnosti do odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, s ktorými sa následne v ďalšom texte rozhodnutia vysporiadal, pričom napadnuté uznesenie bolo žalovanému riadne doručené, a to spolu s ďalšími prílohami tvoriaci dôkazy, ktorými žalobca osvedčil dôvodnosť podaného návrhu a z ktorých súd pri rozhodnutí vychádzal, teda žalovaný v 1. rade mohol k uvedeným záverom zaujať svoj postoj a následne ho pretransformovať do odvolacích dôvodov, čo však neurobil a namietal iba prekážku právoplatne rozsúdenej veci a porušenie jeho procesných práv. Uvedené odvolacie námietky ako bolo vyššie uvedené, odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodné.

22. Čo sa týka námietky žalovaného v 2. rade spočívajúcej v tom, že vo vzťahu k jeho osobe je neodkladné opatrenie nedôvodné, odvolací súd sa s touto námietkou stotožnil. Žalovaný v 2. rade je dražobník, teda v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len zákon č. 527/2002 Z.z.) je osobou, ktorá organizuje dražbu. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z.z. nemožno dražiť predmet dražby, s ktorým navrhovateľ dražby alebo dražobník na základe zmluvy, vykonateľného rozhodnutia súdu alebo vykonateľného rozhodnutia orgánu verejnej správy nemôže nakladať, alebo ak konanie dražby vylučuje osobitný predpis. Vzhľadom na skutočnosť, že rozhodnutím súdu - neodkladným opatrením je žalovanému v 1. rade ako záložnému veriteľovi uložená povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva vo vzťahu k špecifikovanému majetku žalobcu neexistuje odôvodnená obava, že by žalovaný v 2. rade mohol pokračovať vo výkone záložného práva na uvedených nehnuteľnostiach, nakoľko tento je povinný podľa § 19 ods. 1 písm. b) zákona č. 527/2002 Z.z. upustiť od vykonania dražby z dôvodu, že dražobníkovi bolo preukázané neodkladné opatrenie, ktorým bola záložnému veriteľovi uložená povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva. Zo spisového materiálu má odvolací súd za preukázané, že samotný žalovaný v 2. rade upustil od dražby s poukazom na uvedené ustanovenie, teda vo vzťahu k žalovanému v 2. rade nebola daná naliehavosť potreby nariadenia dočasnej ochrany spočívajúcej v zákaze pokračovania vo vykonávaní dražby, nakoľko dražobník je oprávnený pokračovať vo vykonaní dražby až po tom, čo navrhovateľ dražby opätovne nadobudne oprávnenie nakladať s predmetnom dražby, teda po zániku platnosti neodkladného opatrenia. Uvedené vyplýva z charakteru dražobníka ako vykonávateľa dražby, ktorý nemá oprávnenie disponovať a rozhodovať o pohľadávke záložného veriteľa ani nemôže vykonávať záložné právo bez toho, aby toto oprávnenie patrilo záložnému veriteľovi.

23. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie v časti týkajúcej sa žalovaného v 2. rade postupom podľa § 388 CSP zmenil tak, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k žalovanému v 2. rade zamietol.

24. Už vyššie je uvedené, že nariadením neodkladného opatrenia nevzniká žalovanému nenapraviteľná ujma. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na možnosti plynúce z aplikácie ust. § 340 ods. 1 CSP o podmienkach nahradenia škody, či inej ujmy, ktorá vzniká nariadeným neodkladným opatrením.

25. Pretože o neodkladnom opatrení bolo rozhodované v rámci konania o veci samej, aj o trovách spojených s týmto neodkladným opatrením sa rozhodne v konečnom rozhodnutí (§ 262 ods. 1 CSP).

26. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).